PRÁVO DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

OBECNÁ ČÁST

Snímky slouží k orientaci posluchačů přednášek a k činění si poznámek. Nenahrazují přednášky, učebnice ani cvičebnice.

verze 5.2 (2014)

© Ivo Telec, 2005

Upozornění

Ochranné známky zapsané pro alkoholické nápoje slouží pouze k názornosti přednášky. Nenabádají k pití alkoholických nápojů.

Theorie je krásná a nutná věc, ale sama o sobě nemá smyslu. Smysl má jen tím, čím člověku prospěje.

Bohuš Tomsa, O filosofické výchově právníka. Čas. Bratislava, *1,* 1927, s. 398.

1. ČÁST

UVEDENÍ

TEMATICKÝ OBSAH

1. Smysl a účel, povaha a zásady; historický exkurs
2. Mezinárodní organizace
3. Jednotné právo duševního vlastnictví EU
4. Povaha práv duševního vlastnictví
5. Podmět a předmět; systematika
6. Právo soukromé a veřejné; soustava práva duševního vlastnictví
7. Veřejná správa průmyslového vlastnictví
8. Souvislosti: právo soutěžní a právo spotřebitelské

7

8

9

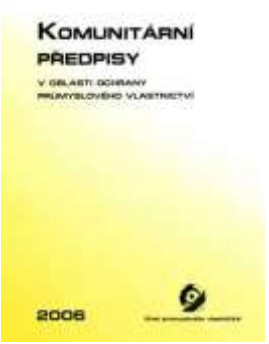

10

26. DUBEN

- **Světový den duševního vlastnictví**

  26. 4. 1970 nabytí platnosti Smlouvy o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO, OMPI)

11

12

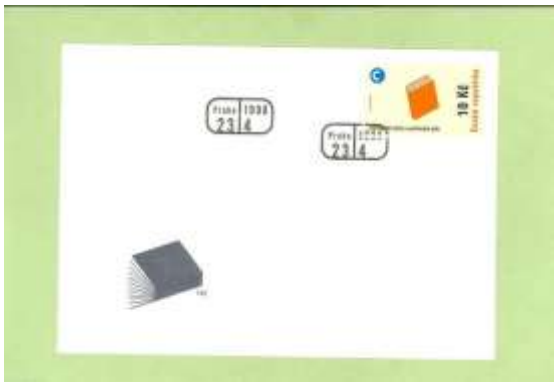

13

Google
Patent Search

14

New at WIPO
Forthcoming Events

15

16

WIPO
GOLD

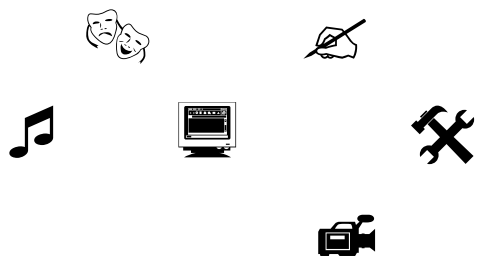

18

DEVÍZA

„Vše, co někomu patří, všechny jeho věci hmotné i nehmotné, je jeho vlastnictvím.“

§ 1011 o. z. č. 89/12 Sb.

19

PRÁVO NA VLASTNICTVÍ

„Duševní vlastnictví je chráněno.“

čl. 17/2 Listiny základních práv EU (č. 111/09 Sb. m. s.)

20

POJMY

Např.:

- Duševní vlastnictví
- Průmyslové vlastnictví
- Pozemkové vlastnictví
- Bytové spoluvlastnictví

21

22

ZÁBĚR PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

- **Umění**
- **Věda**
- **Technika**
- **Rostlinstvo**
- **Obchod**
- **Výzkum, vývoj, inovace**

srv. znalostní a informační společnost

23

NÁZVOSLOVÍ DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

- **Průmyslové a jiné duševní vlastnictví**
  (o. z., dřívější obch. z.)

1. průmyslové vlastnictví (dřívější o. z.)
2. literární a umělecké vlastnictví („jiné“), (dříve)
3. obchodní a průmyslové vlastnictví (Smlouva o založení ES)
4. živnostenské vlastnictví (dříve)

24

PODSTATA A PŘIROZENÝ SMYSL

- **Tvorba a hospodaření lidskou přirozeností**
- **Přirozená osobnostní tvůrčí práva** (práva k výtvorům)
  - ✓ tvůrčí plod ducha (lidské osobnosti)
- **Uplatnění výtvorů v osobním zájmu i v obecném zájmu kulturním a hospodářském**
- **Rozvoj lidského nadání a schopnosti tvořit a hospodařit**

25

ÚČEL PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

1. **chránit přirozené** osobnostní právo k výtvorům **ducha** a vlastnické právo k nehmotnému majetku
2. **chránit hospodářské investice**
3. nepřímo **pobízet** k tvůrčí nebo hospodářské činnosti vedoucí ke **vzniku** a **využívání** ideálních statků, a tím i k rozvoji **kultury** nebo **hospodářství**
4. vychovávat k **úctě** k právům k výtvorům a jiným ideálním statkům

26

POVAHA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

- **Potencionální ubikvita** *(Troller)*

  ideální statek lze využívat:

1. **kdykoli**, **kdekoli**, **kýmkoli**, **jakkoli**, a to i
2. **současně**, aniž by se
3. **spotřeboval** nebo **ztratil kvalitu** (funkci)

   např. nevýhradní patentní výroba

   nebo nevýhradní známkové užívání

27

POJMOVÉ ZNAKY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

- **Obecným znakem hospodářská** nebo jiná **majetková využitelnost** (zhodnotitelnost)
  - = hospodářské aj. **majetkové hodnoty** (statky, dobra); nehmotný majetek

1. nehmotnost
2. dočasnost, *např. 20 let trvání patentu*
3. územní omezenost, *např. jen pro CZ nebo EU* ⇨
4. obchodní aj. hospodářská určenost
5. přiznatelnost absolutních majetkových práv (zejm. věcných práv a práva dědického) vždy pro každý **zvláštní zákonný** případ (druh)

ÚZEMNÍ ODLIŠNOSTI OCHRANY

- **Odlišné právně chráněné předměty** (hodnoty):
  - ❖ **USA**: obchodní postupy
  - ❖ **Afrika**: tradiční vědění
  - ❖ **EU**: nezapsané (průmyslové) vzory Společenství; zaručené tradiční speciality
  - ❖ **Členské státy EU, Korea, Mexiko**: databáze *sui generis*
  - ❖ **Kuba**: vědecké objevy
- **Odlišné legální pojmové znaky**, *např. vynálezů, srv. USA, EPO, Japonsko, nebo autorských děl*

29

⇦ ODVETNÁ OPATŘENÍ V MEZINÁRODNÍM OBCHODU

- **Rozhodnutí** skupiny odborníků, panelu, Světové obchodní organizace (WTO) ve sporu, jímž je úspěšnému žalobci **přiznáno právo odvetného opatření** vůči žalovanému,

  např. právo odvetného opatření spočívajícího v možnosti bezúplatného výkonu určitého druhu zahraničních práv k duševnímu vlastnictví, kupř. práv autorských nebo patentových, původem ze žalovaného státu, a to kýmkoli na státním území úspěšného žalobce až do výše určité hodnoty licencí po určitou dobu

⇦

- **Případy přiznání práva odvetného opatření** (pozastavením plnění mezinárodního závazku chránit zahraniční duševní vlastnictví), *např.:*

➢ *Ekvádor vs. EU* ve věci dovozu banánů
  ☞ právo Ekvádoru na využití duševního vlastnictví z EU až do hodnoty 202 mil. USD ročně

➢ *Antigua a Barbados vs. USA* ve věci sázení on line
  ☞ právo Antigui a Barbadosu na využití duševního vlastnictví z USA až do hodnoty 21 mil. USD ročně

ZÁSADY ⇨

- **Zásada ochrany výsledku** činnosti
  = právní ochrana až **výsledku činnosti** toho, **kdo** jej dosáhl
    ✕ právní ochrana činnosti samé *např. tvůrčí práce jako takové*
- **Zásada oddělení obchodu** (hospodářství a trhu) **od soukromí** ✕ výjimky

⇦

• **Zásady práv průmyslových**	• **Zásady ostatních práv duševního vlastnictví**
1. potencionální ubikvita	1. potencionální ubikvita
2. formální přednost, trvání a zánik práva	2. neformálnost
3. veřejný (rejstříkový) pořádek ve věcném stavu	3. -
4. teritorialita (územně omezené přiznání výsady), překlenutelná účinky mezinárodních zápisů	4. teritorialita (územně omezené přiznání absolutního majetkového práva)
5. výsada (privilegium) od orgánu veřejné moci	5. -

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

ČESKÁ REPUBLIKA

ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ

OSVĚDČENÍ

O ZÁPISU OCHRANNÉ ZNÁMKY

45

Žádost nebo vyobrazení ochranné známky

EKOVER

46

ⓘ

Ke dni 31. 12. 2013 v CZ platilo:

1 102 812 ochranných známek z toho:

- **119 717** národních CZ
- **101 765** mezinárodních s účinností pro CZ
- **96 355** mezinárodních s účinností pro EU
- **784 975** nadnárodních s účinností pro celou EU

Výroční zpráva ÚPV za 2013, s. 58.

47

48

49

KOMENTÁŘ

K ČESKOSLOVENSKÉMU OBECNÉMU

ZÁKONÍKU OBČANSKÉMU

A OBČANSKÉ PRÁVO PLATNÉ NA SLOVENSKU

A V PODKARPATSKÉ RUSI.

Díl prvý.

PRAHA 1932.

50

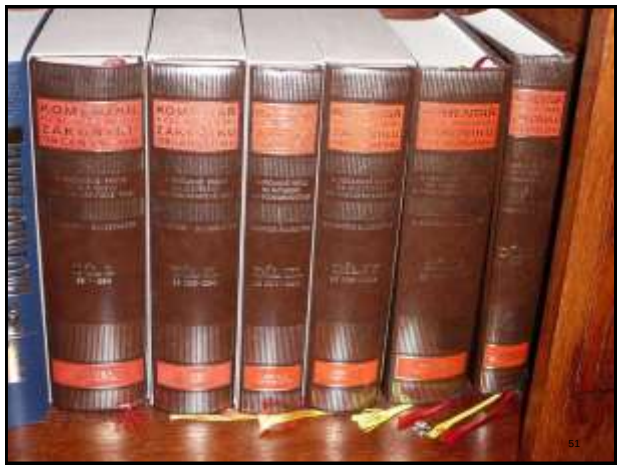

51

52

53

54

55

56

57

58

2. ČÁST

PRÁVA
DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

59

SOUSTAVA SOUKROMOPRÁVNÍHO ŘÁDU

- **Obecné soukromé právo** (právo občanské)
  (droit civil, das Zivilrecht, das bürgerliches Recht); ius generale

- **Zvláštní soukromá práva** (přednost zvláštní úpravy):

1. právo pracovní 🛠
2. **právo duševního vlastnictví** ®

- **Právo soukromé mezinárodní**

SOUKROMÉ POMĚRY

- **Osobní nebo majetkové**:
  - tvůrčí ♬
  - pracovní 🛠

1. **osobní stav** (status), *např. vynálezecký*
2. **jiné soukromé poměry**, *viz závazky*

SOUKROMOPRÁVNÍ OCHRANA SLABŠÍ STRANY

- **Slabší člověk je soukromým právem chráněn**

1. nezletilec, *srv. práva dítěte* 🧍
2. nesvéprávný
3. zaměstnanec
4. pacient nebo klient
5. spotřebitel
6. obchodní zástupce
7. nájemce bytu
8. **původce výtvorů**, *např. autor ♬ či vynálezce*
9. člen spolku
10. [menšinový akcionář] aj.

CO JE SUBJEKTIVNÍ PRÁVO?

- **Oprávnění** *(right), srv. copyright*

= právním řádem *(law)* a jeho mezemi stanovená nebo uznaná možnost chování

např. výlučné osobnostní nebo majetkové právo autorské či právo patentové nebo známkové s možností poskytovat licence k užití chráněných předmětů (hodnot) jiným

DRUHY SUBJEKTIVNÍCH SOUKROMÝCH PRÁV

1. **osobní** právo **statusové**; *viz autorství* aj. původcovství výtvorů = osobní stav (civilní status člověka)
2. **jiná osobní** práva; *např. osobnostní práva autorská nebo vynálezecká*
3. **majetková** práva; *např. majetková práva výkonných umělců nebo známková*

–

1. práva **absolutní**; *např. patent na vynález*
2. práva **relativní**; *např. závazkové právo licenční*

⇦

- **Absolutní práva** *(ex lege, erga omnes):*

1. **osobnostní**, *např. osobnostní práva autorská*
2. **majetková**, *např. majetková práva autorská*

- **Relativní práva** (pohledávky), *(ex obligationis, inter partes):*

1. **osobní**, *např. osobní práva rodinná, kupř. osobní práva dětí vůči rodičům nebo osobní práva mezi manželi*
2. **majetková**, *např. právo předchozího používatele nezapsané značky, např. doménového jména, vůči pozdějšímu vlastníku ochranné známky*

PŘEDMĚTY ABSOLUTNÍCH SOUKROMÝCH PRÁV ⇨

1. **Předměty práva osobnostního**:

i. **lidská osobnost** po všech stránkách *např. jméno, život a zdraví, soukromí*

ii. **lidské tělo** a jeho část, *kupř. ruka,* vč. lidských pozůstatků a ostatků

iii. **lidský projev** osobní povahy *např. hovor, deník či podpis*

⇦

2. **Předměty práva osobnostního** a **majetkového**, *např. práva autorského:*

iv. **lidský výtvor**, *např. umělecké či vědecké dílo nebo vynález*

⇦

3. **Předměty práva majetkového**, *např. práva vlastnického:*

v. **živé zvíře**

vi. **věc v právním smyslu**:

a. **hmotná**, *např. pozemek nebo židle*

b. **nehmotná**:

✓ **právo**, jehož povaha to připouští (= **majetkové** právo)

○ **absolutní**, *např. majetková práva autorská, průmyslověprávní výsady*

⇦

○ **relativní**, *např. nakladatelská licence k vydání díla*

✓ **jiná** věc **bez hmotné podstaty**, *např. zvukový záznam, výzkumné údaje, know-how, obchodní nebo tovární značka, doménové jméno*

69

EXKURS NA SLOVENSKO

vi. věc (jen hmotná)

vii. právo, pokud to povaha připouští (= majetkové právo)

✓ **absolutní**, *např. majetková práva autorská, průmyslověprávní výsady*

✓ **relativní**, *např. nakladatelská licence na vydání díla*

viii. **jiná** majetková hodnota, *např. zvukový záznam, výzkumné údaje, know-how, obchodní nebo tovární značka, doménové jméno*

70

CENA VĚCI

= **peněžně** vyjádřitelná **hodnota** věci *např. ochranné známky, patentu na vynález, know-how, výzkumných údajů či licence k rozhlasovému vysílání díla*

× peněžně **ne**vyjádřitelná hodnota, *viz majetková práva autorská a výkonných umělců*

1. **cena obvyklá,** *srv. u bezdůvodného obohacení*
2. **cena jinak určená** (ujednaná či stanovená zákonem, *např. z. o oceňování majetku)*
3. **mimořádná** cena při nahrazení

a. zvláštní poměry

b. zvláštní obliba

vyvolané **náhodnými vlastnostmi** věci, *např. náhodně památeční, rodinný nebo náhodně sběratelský význam*

71

NEHMOTNÉ VĚCI

- **Ideální předměty** duševního vlastnictví jako **ne**hmotné věci v právním smyslu
  - × výtvory jako projevy osobní povahy
- **Absolutní majetková práva** (práva věcná a právo dědické), *např. výsady, kupř. patent či průmyslový vzor, majetková práva autorská*
- **Nehmotné věci** (duševní vlastnictví), k nímž zákon **ne**přiznává absolutní majetková práva, *např. obchodní nebo tovární značky aj. nezapsaná označení vč. doménových jmen*

VEŘEJNÉ STATKY

- **Nehmotné věci určené k obecnému užívání**
- **Veřejné statky**:

1. věci něčí, *např. veřejný park v majetku obce*
2. věci ničí (nesubjektivizované, bez věcných práv):

a. označení původu
b. zeměpisná označení
c. zaručené tradiční speciality

(kvalifikovaná označení zboží zeměpisného nebo tradičního původu)

ZPŮSOBY SOUKROMOPRÁVNÍ OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

- **Zákonodárně-politické způsoby** soukromoprávní ochrany nehmotných věcí s věcnou povahou duševního vlastnictví:

1. **přímá** ochrana zákonným přiznáním absolutních majetkových práv (práv věcných a práva dědického (subjektivních soukromých práv); vždy pro **každý** případ svého **druhu**
2. **nepřímá** ochrana prostřednictvím přímé ochrany veřejného blaha hospodářské soutěže před nekalou soutěží *např. před vyvoláním nebezpečí záměny*
3. [ochrana **držby** nehmotné věci]

PRÁVNÍ POVAHA
PRÁV DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

- **Subjektivní soukromá práva**

➢ a**bsolutní osobní práva** u osobnostních práv (přirozených práv spojených s osobností člověka – tvůrce) k:

1. literárním, jiným uměleckým a vědeckým dílům
2. uměleckým výkonům
3. vnějším vzhledům výrobků (designům)
4. vynálezům aj. technickým řešením
5. topografiím polovodičových výrobků
6. odrůdám rostlin

➢ a**bsolutní majetková práva**

⇦

- **Absolutní osobnostní práva pouze** k **výtvorům**:

a. uměleckým
b. vědeckým
c. technickým
d. průmyslově estetickým
e. šlechtitelským

- **Absolutní majetková práva**; *např. právo vlastnické*
  - ☞ právní obchody
    - ✕ majetková práva autorská
      majetková práva výkonných umělců
      zákaz zcizení za života,
      nakládání jen *mortis causa*

⇦

- **Absolutní majetková práva** s tím, že **tvůrčí práva**:

1. právo autorské
2. právo výkonných umělců
3. právo patentové aj. průmyslově tvůrčí
4. právo průmyslově vzorové
5. právo topografií polovodičových výrobků
6. [právo zlepšovatelské]
7. právo k odrůdám rostlin

jsou vedle toho **též** (absolutními) **právy osobnostními** z důvodu **osobnostní** povahy **výtvoru**

ABSOLUTNÍ OSOBNÍ PRÁVA

- **Absolutní práva osobnostní**

i. **všeobecné osobnostní právo** lidí (přirozené lidské právo)

ii. **tvůrčí osobnostní právo** lidí – tvůrců (původců), (přirozené lidské právo):

a. autorů
b. výkonných umělců
c. vynálezců nebo jiných technických tvůrců
d. šlechtitelů rostlin

ABSOLUTNÍ PRÁVA MAJETKOVÁ

1. **věcná práva** k duševnímu vlastnictví:
   a. vlastnické právo
   b. zástavní právo vč. podzástavního
2. **dědické právo**
3. **právo na odměnu** ve zvláštních případech podle a. z., *např. právo nakladatelské v souvislosti s rozmnožováním vydaného díla pro osobní potřebu (tzv. náhradní odměny)*

⇦ MAJETKOVÁ PRÁVA OMEZENĚ HOSPODÁŘSKY MONOPOLNÍ

- **Omezená doba trvání**
  většiny práv duševního vlastnictví
  např. 20 let u patentu, 70 let po smrti autora u autorského díla
- **Omezená územní platnost**

☛ časově a územně omezený obchodní monopol absolutního (výlučného) práva

⇦

⇦ DRUHY PRÁV

- **Absolutní majetková práva průmyslového vlastnictví**

1. právo patentové
2. právo užitně vzorové
3. právo průmyslově vzorové
4. právo topografií polovodičových výrobků
5. práva na označení
   i. právo firemní aj. obchodních jmen
   ii. právo známkové

⇦

- **Absolutní majetková práva jiného duševního vlastnictví**

1. právo autorské
2. práva související s právem autorským (**7** druhů):
i. právo výkonných umělců
ii. právo výrobců zvukových záznamů
iii. právo výrobců zvukově obrazových záznamů
iv. právo rozhlasových vysílatelů
v. právo televizních vysílatelů
vi. právo zveřejnitelů dosud nezveřejněných děl
vii. právo nakladatelů
3. zvláštní právo databázové *sui generis*

⇦

- **Další absolutní majetková práva**

1. právo k odrůdám rostlin (odrůdové právo)
2. právo obchodního tajemství

SOUVISÍCÍ RELATIVNÍ MAJETKOVÁ PRÁVA (ZÁVAZKY)

- **Závazky** z právních skutečností
- **Obsahem** závazku **práva a povinnosti** stran
- **Právo** (pohledávka věřitele) na plnění **majetkové povahy**; **předmětem** je **plnění** protistrany (dlužníka)
- **Druhy plnění:**

a. **dát** něco někomu *(dare)*
b. **konat** něco pro někoho *(facere)*
c. **zdržet** se něčeho vůči někomu *(omittere)*
d. **strpět** něco vůči někomu *(pati)*

- **Licence =** pohledávka na **strpění** výkonu absolutního práva duševního vlastnictví jiným

⇦

- **Druhy pohledávek**, *např.:*

1. licenční oprávnění (pohledávka) nabyvatele licence vůči poskytovateli licence
2. právo původce zaměstnaneckého výtvoru na dodatečnou odměnu vůči zaměstnavateli
3. právo zlepšovatele na odměnu vůči zaměstnavateli
4. právo předchozího uživatele nezapsaného označení vůči vlastníkovi mladší ochranné známky
5. deliktní práva (pohledávky), *např. z nekalé soutěže vyvoláním nebezpečí záměny*

88

VZNIK ZÁVAZKŮ PŘI VÝKONU PRÁV DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

- **Pravotvorné skutečnosti**:

1. **smlouva**, *např. licenční smlouva viz smluvní licence*
2. **správní rozhodnutí**, *např. ÚPV viz úřední (nucená) licence*
3. **zákon**, *např. z. o ochran. zn.*
4. **protiprávní čin** (delikt) *např. nekalá soutěž vyvoláním nebezpečí záměny*

89

⇦ RELATIVNÍ MAJETKOVÉ PRÁVO PŘEDCHOZÍHO UŽIVATELE

- **Relativní majetkové právo** *ex lege, inter partes, např. právo držitele staršího nezapsaného označení, kupř. obchodní značky či doménového jména, vůči:*

1. přihlašovateli **mladší** ochranné známky
2. vlastníkovi zapsané **mladší** ochranné

⇦

1. **držba ne**zapsané značky vzniklé obchodním použitím, *např. nalepením na dodávkové vozidlo*
2. **závazek** založený zákonem mezi držitelem nezapsané značky (věřitelem) a vlastníkem ochranné známky (dlužníkem)
3. **obsahem** držitelova **pohledávka** na **strpění** používání své starší nezapsané značky
4. **relativní neúčinnost mladšího** absolutního **práva známkového** („obtékání“ starší značky; věcně právní účinky mladší ochranné známky jsou vyloučeny v poměru ke starší nezapsané značce)

VĚŘITELÉ (PŘEDCHOZÍ POUŽIVATELÉ)

1. držitel **starší nezapsané značky** vůči vlastníku mladší ochranné známky
2. držitel **starší vnější úpravy výrobku** nebo jeho obalu vůči vlastníku mladšího zapsaného průmyslového vzoru
3. držitel **staršího vynálezu** vůči vlastníku mladšího patentu
4. držitel **staršího technického řešení** vůči vlastníku mladšího užitného vzoru

92

3. ČÁST

ZPŮSOBY SOUKROMOPRÁVNÍ OCHRANY

93

2 ZPŮSOBY OCHRANY

- **Formální**

1. **zápis po** věcném průzkumu přihlášky *např. vynález, ochranná známka*
2. **zápis bez** věcného průzkumu přihlášky (jen zjevná nerozpornost) viz *užitný vzor*

- **Neformální**

1. **bez zápisu** *např. autorské dílo, zvukový záznam, nezapsaný (průmyslový) vzor Společenství*

⇦

PŘÍKLAD: Móda

smysl pro krásu a vkus

fashion law

das Moderecht

⇦ 1. PRÁVO AUTORSKÉ

jedinečná črta či kresba šatů
= dílo užitého umění v **původní** podobě
⇩
dvojrozměrná **rozmnoženina** díla ve **změněné** podobě
střihové předlohy (střihu)
⇩
trojrozměrná **rozmnoženina** díla ve **změněné** podobě
modelu (vzorku) šatů
⇩
trojrozměrné **rozmnoženiny** díla ve **změněné** podobě
oděvů (výrobků oděvního průmyslu)
= rozmnožené dílo užitého umění ve změněné podobě
nežli původní

⇦ 2. PRÁVO PRŮMYSLOVÝCH VZORŮ

odlišný celkový dojem ze šatů či z jejich části vyvolaný u informovaného uživatele

⇩

individuální vzhled šatů či jejich části (průmyslového či řemeslného výrobku)

⇩

průmyslový vzor (**vkusový** vzor)

Geschmackmuster

ZPŮSOBY SOUKROMOPRÁVNÍ OCHRANY MÓDY ⇨

- **Neformální**

1. **umělecké dílo výtvarné**, *např. kresba šatů*
2. **ne**zapsaný (průmyslový) vzor Společenství *např. na vzhled textilií nebo výsledný vzhled oděvního výrobku*
3. **všeobecně známá známka** (i nezapsaná) *např. prostorová*
4. **proti nekalé soutěži**, *např. proti vyvolání nebezpečí záměny užitím zvláštní úpravy oděvního výrobku, které je zákaznicky příznačné pro určitý obchodní závod*

⇦

- **Formální**

1. zapsaný průmyslový vzor
2. zapsaná ochranná známka

PŘÍKLAD: Typografické znaky

Garamond

Albertus Medium

Bookman Old Style

Times New Roman

Clarendon Condensed

Century Gothic

Courier New

DOMOV
Metro se soudí o desítky let staré písmo
MUZEUM
Vymyslet Metron mi zabralo dva roky

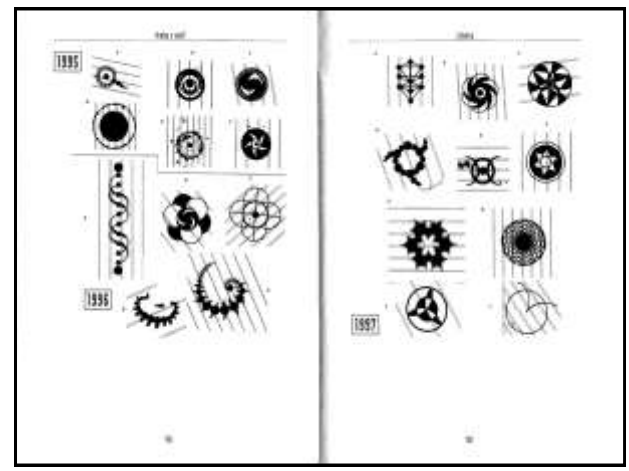
1995
1996
1997

PŘÍKLAD: Právní symboly duševního vlastnictví

℗

© ®

TM

SM

Preface © Igor Zhoř, dědicové, 1998
English Translation © Timothy Steyskal, 1998
French Translation © Růžena Ostrá, 1998
Dramatický meziprostor © Jánuš Kubíček, dědicové, 1995
Jánuš Kubíček © Jiří Kratochvíl, 1972
Dvořák Jánuše Kubíčka © Jaromír Zemina, 1987
Labrador Jánuše Kubíčka © Ludvík Kondera, 1991
Pokus pro Jánuše Kubíčka © Peter Spielmann, 1991
Byl to velký umělec © Zdeněk Kudělka, 1993
Život a dílo v datech © Adam Kubíček, 1998

Photography © Bohumil Marčák (frontispice, s. 154 dole, s. 135 nahoře, s. 136 nahoře), Libor Teplý (č. 1–85 a s. 137 nahoře), Josef Tichý, dědicové (s. 154 nahoře), Ladislav Neubert (s. 135 dole), František Sysel (s. 136 dole), Aleš Ležatka (s. 138 nahoře)

Anthology © Atlantis,® spol. s r. o., 1998
ISBN 80-7108-158-2

OCHRANNÁ DOLOŽKA U KARTOGRAFICKÝCH DĚL

- **Povinná upozorňovací doložka** na každé rozmnoženině kartografických děl, vytvořených s **užitím státního**, základního či tematického, **mapového díla**, jež je předmětem **veřejné správy** *např. Základní mapa ČR 1 : 10 000:*

Mapový podklad © vyd. st. map. díla, rok prvního vyd.

vyhl. č. 31/95 Sb. k zeměměřič. z. č. 200/94 Sb.

×

4. ČÁST

PŘEDMĚTY

PRÁV DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

(NEHMOTNÉ HODNOTY)

PŘEDMĚTY

- **Duševní vlastnictví** (Smlouva o WIPO, 1967)
  = práva k:

1. literárním, uměleckým a vědeckým dílům
2. výkonům výkonných umělců, zvukovým záznamům a rozhlasovému a televiznímu vysílání
3. vynálezům
4. vědeckým objevům
5. průmyslovým vzorům a modelům
6. továrním, obchodním známkám a známkám služeb, jakož i k obchodním jménům a obchodním názvům
7. na ochranu proti nekalé soutěži
8. ostatní práva vztahující se k duševní činnosti v oblasti průmyslové, vědecké, literární a umělecké

131

⇦

- **Průmyslové vlastnictví** (Pařížská unijní úmluva, 1883)

1. patenty na vynálezy
2. užitné vzory
3. průmyslové vzory nebo modely
4. tovární nebo obchodní známky, známky služeb
5. obchodní jména
6. údaje o původu zboží nebo označení jeho původu

132

⇦

- **Obchodní aspekty duševního vlastnictví** (TRIPS, 1994)

1. autorské právo, právo výkonných umělců, právo výrobců zvukových záznamů a právo rozhlasových a televizních vysílatelů
2. ochranné známky
3. zeměpisná označení
4. průmyslové vzory
5. patenty
6. topografie polovodičových výrobků
7. nezveřejněné informace při nekalé soutěži

133

⇦ PRÁVA Z „OBLASTI“ DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

- **Účelové mezinárodněprávní investiční pojetí práv**

  včetně **nehmotných výhod** spojených s dobrým jménem nebo pověstí podniku *(goodwill), know-how* a technických postupů

Dohoda mezi vládou ČSFR a vládou Spoj. král. V. Británie a Sev. Irska o podpoře a ochraně investic (1990), (č. 646/92 Sb.)

134

⇦ TRADIČNÍ VĚDĚNÍ

- **Poznatky, inovace a postupy domorodých** a **místních společenství** ztělesňujících tradiční životní styl *(traditional knowledge),* srv. *know-how*
  - ☛ souhlas vlastníků k využívání a jejich zapojení
  - ☛ spravedlivé rozdělení zisku

čl. 8/j Úmluvy o biologické rozmanitosti (1992) (č. 134/99 Sb.)

135

136

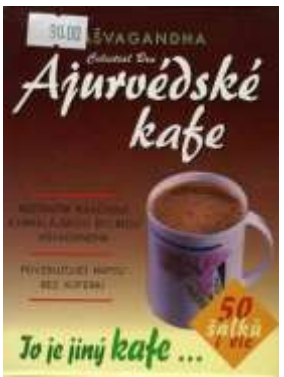

137

138

DRUHY VLASTNICTVÍ

Vlastnictví hmotné

- **Věci hmotné**
- **Ovladatelné přírodní síly** (plyn aj. energie)

Vlastnictví nehmotné

- **Věci nehmotné** (duševní vlastnictví)
  průmyslové a jiné duševní vlastnictví
  1. **průmyslové vlastnictví** *(průmyslové a obchodní vlastnictví)*
  2. **literární a umělecké vlastnictví**

PŘÍKLAD: Nahraný zvukový nosič CD

- **Hmotně vlastnické právo** k movité věci
  = zvukovému nosiči

- **Nehmotně vlastnické právo** k duševnímu vlastnictví
  = nehmotnému zachycení na zvukovém nosiči

1. **právo autorské** ke skladbě
2. **právo výkonných umělců** ke hře nebo zpěvu
3. **právo výrobce zvukových záznamů** k hudební nahrávce

PŘÍKLAD:
Televizní pořad

- **Televizní vysílač**
  = nemovitá věc
- **Televizní signál**
  = energie
- **Televizní přijímač**
  = movitá věc
- **Televizní vysílání**
  = duševní vlastnictví vysílatele
- **Televizní pořad**
  = autorské dílo umělecké

⇦

- **Filozofické pojetí**

1. ideální = **ideální věc**, *např. román, opus*
2. materiální = **hmotná věc**, *corpus mechanicus,*
   hmotný substrát ideální věci, *např. kniha*

- **Právní pojetí**

✓ **nehmotná zátěž** hmotné věci
✓ **právní zátěž** zboží [dříve § 433 obch. z., 1991]
✓ nehmotná práva, *Immaterialrechte*
✓ **ideální** = **lehčí** = **vyšší** ☛ **předurčuje** právní nakládání s hmotným podkladem

PODMĚT A PŘEDMĚT

- **Podmět** (subjekt)
  člověk = **tvůrce** nebo **vlastník** (hospodář)
  člověk nebo právnická osoba = **vlastník** (hospodář)
- **Předmět** (objekt)
  ideální statek (nehmotná hodnota)

⇦ VÝTVOR NEBO HOSPODÁŘSKÝ VÝKON ČI ZNAČKA

1. **výtvor**
   = výsledek lidské tvůrčí činnosti

2. **hospodářský výkon** či **značka** (obchodní symbol)
   = výsledek hospodářské činnosti člověka nebo právnické osoby

⇦

1. **tvůrčí práva** duševního vlastnictví
   např. právo autorské a právo výkonných umělců či právo průmyslových vzorů

2. **ryze hospodářská práva** duševního vlastnictví
   např. zvláštní právo databázové nebo práva na označení

5. ČÁST

PRÁVNÍ SOUSTAVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

SOUSTAVA

1. právo duševního vlastnictví: obecná část
2. prosaditelnost práv duševního vlastnictví

⇦

Právo průmyslového vlastnictví

3. právo obchodních jmen vč. práva firemního
4. právo známkové
5. právo označení původu, právo zeměpisných označení a právo proti falešným údajům o územním původu zboží (práva zeměpisného původu zboží)
6. právo zaručených tradičních specialit a právo tradičních výrazů (práva tradičních výrobků)
7. právo nezapsaných označení vč. práva olympijských symbolik a práva doménových jmen v doméně .eu

⇦

8. právo patentové vč. práv z dodatkových osvědčení
9. právo užitných vzorů
10. právo topografií polovodičových výrobků
11. právo průmyslových vzorů
12. právo zlepšovatelské

Právo jiného duševního vlastnictví

12. právo odrůdové
13. právo autorské
14. práva související s právem autorským (6 práv)

157

158

159

⇦

160

⇦

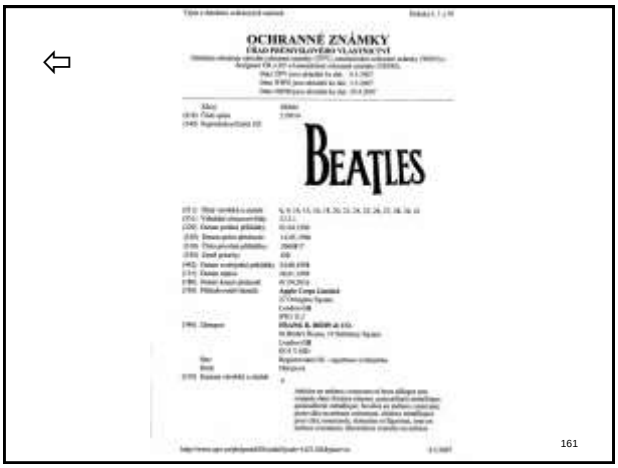

161

⇦

162

163

164

15. právo databázové
16. právo obchodního tajemství, důvěrných informací a know-how
17. právo k vědeckým objevům

Související právo

18. právo proti nekalé soutěži
19. právo spotřebitelské

165

PŘÍPAD: ČABAJKA *v.* BAČAJKA

- **Chráněné zeměpisné označení** v EU: *Csabai kolbász* nebo *Csabai vastagkolbász*
- **Ochranné známky** obrazové se slovem *CSABAI* pro uzeniny v CZ i EU

v. salám BAČAJKA v CZ

166

„NEMANŽELSKÉ DĚTI“ DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ ☹

- **Samy o sobě** bez zákonné ochrany:

1. objevy
2. vědecké poznatky, *např. vědecké teorie, statistické grafy, chemické vzorce*
3. plány, pravidla a způsoby výkonu duševní činností, *např. matematické aj. metody, návody, způsoby tréninků paměti*
4. pravidla hraní her, *např. šachu*
5. krátké reklamní slogany

169

⇦

6. obchodní postupy
7. pracovní postupy
8. hospodářsky využitelné nápady, triky a vtipy

✕ právo autorské, právo patentové, právo proti nekalé soutěži, právo obchodního tajemství aj.

170

⇦

☛ právo na ochranu rušené držby o. z.

☛ **právo na náhradu škody na majetku** způsobené skutkem **porušení** obecné **legální prevenční** povinnosti o. z.

☛ **kondikční právo na vydání bezdůvodného obohacení** získaného z nepoctivého zdroje o. z.

171

PŘÍKLAD: Ukradený nápad

Známý přednesl známému nápad, jak a v čem by mohli společně podnikat.

Adresát sdělení na to nic neřekl, nicméně nápad následně hospodářsky využil pro sebe, čímž si majetkově polepšil.

Zdroj polepšení byl nepoctivý.

Adresát nápadu je zavázán vydat známému bezdůvodné obohacení spočívající v získaném majetkovém prospěchu.

172

OCHRANA DRŽBY NEHMOTNÉ VĚCI

- **Držba ne**hmotných věcí, ke kterým **ne**jsou zákonem přiznána absolutní majetková práva (věcná práva a právo dědické), *např. držba know-how, výzkumných údajů, obchodních značek, kupř. štítů aj. znamení, aj. nezapsaných označení vč. doménových jmen, denních zpráv*

➢ **používatel věci pro sebe** jejím držitelem

➢ **převoditelnost** držby, *např. při vkladu know-how do základního kapitálu*

➢ **soudní ochrana** držby § 987 o. z.

173

6. ČÁST

PRÁVO SOUKROMÉ A VEŘEJNÉ (EXKURS)

174

„(…) práva k duševnímu vlastnictví jsou práva soukromá;“

preambule

Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS, 1994), (č. 191/95 Sb.)

SOUKROMÉ, NEBO VEŘEJNÉ PRÁVO

- **Právní doktríny**
  - ✓ **teorie nadřízenosti** s výjimkou veřejnoprávních smluv (subjektů)
  - ✓ **teorie subjektů**, organická
  - ✓ **teorie zájmová**, *Ulpianus: „Publicum est, quod ad statum rei romane spectat, privatum quod ad singulorum utilitatem.“*
- **Konstantní judikatura zvláštního senátu** (tribunálu soudního typu) *R 276/04 Sb. NSS a násl., procesní věci kompetenčních sporů ve správním soudnictví s vazbou na rozhodování ve věcech průmyslového vlastnictví*

176

SOUKROMÁ, NEBO VEŘEJNÁ MOC

- **Soukromé právo** *(ius privatum)*
  - **soukromá nadřízenost** v **soukromých** poměrech *např. obecně příkazní nebo zvlášť pracovně příkazní nadřízenost*
  - výkon **ne**svrchované soukromé moci, *např. soukromé právo výpovědi soukromé smlouvy*
- **Veřejné právo** *(ius publicum)*
  - **veřejná nadřízenost** ve **veřejných** poměrech *např. rozkaz*
  - výkon **svrchované** veřejné moci, *např. soudním rozhodováním o právech*

177

⇦

- **nikdo nemá svrchovanou soukromou moc nad jiným**
- **rovný** vztah *např. pracovní poměr*

- **stát má svrchovanou veřejnou moc nad lidmi a právnickými osobami**
- **vrchnostenský** vztah, *např. služební poměr, procesní vztah soudu a účastníka řízení*

⇨

178

PŘÍKLAD: KULTURNÍ PAMÁTKA 🏛

Soukromé právo vlastnické k domu.
(o. z.)

Veřejnoprávní prohlášení
stále soukromého domu za kulturní památku
s **veřejnoprávním** ochranným režimem
za účelem zachování kulturního dědictví.
(z. č. 20/87 Sb., o st. památk. péči)

179

180

181

⇦

- **Veřejnoprávní řízení** o registraci léčivého přípravku
  - posuzování **soukromých** práv k ochraně průmyslového a obchodního vlastnictví správním úřadem
- **Rozhodnutí o registraci**
  - dovozování porušení **soukromých** práv správním úřadem

z. o léčivech č. 378/07 Sb.

182

7. ČÁST

PRÁVNÍ DĚJINY, PRÁVO MEZINÁRODNÍ A PRÁVO EU

183

Z MEZINÁRODNÍCH DĚJIN

1474 Benátky: *Decreto sula Protezione dele Invenzioni della Republica di Venezia*

1623 Anglie: *Statute of Monopolies*

1709 Anglie: *Statute of Anne, An Act for the Encouragement of Learning, by vesting the Copies of printed Books in the Authors, or Purcharsers, of such Copies,*

184

⇦

The Congress shall have Power;
To promote the Progress of Science and useful Arts,
by securing for limited Times to Authors and Inventors
the exclusive Right to their respective Writings and Discoveries;

Art. 1 Sec. 8 The Constitution of the United States

185

⇦

1840 Státní smlouva mezi císařem rakouským a králem sardinským k zajištění vlastnického práva se zřetelem na literární a umělecká díla

1883 Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví

1886 Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl

1889 Montevidejské patentové a známkové smlouvy
Montevidejská autorskoprávní smlouva o literárním a uměleckém vlastnictví

1891 Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek

1891 Madridská dohoda o potlačení falešných nebo klamavých údajů o původu zboží

186

⇦

1927 prohlášení vzájemnosti ochrany práva autorského mezi USA a Československém

1929 Obchodní úmluva Československa s Francií

1951 Všeobecná úmluva o autorském právu

1957 Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu

1961 Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových a televizních organizací

1967 Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví

1970 Smlouva o patentové spolupráci

187

⇦

1971 Smlouva mezi Československem a Něm. dem. rep. o právní ochraně vynálezů, průmyslových vzorů a ochranných známek při hospodářské a vědeckotechnické spolupráci

1973 Úmluva o udělování evropských patentů (Evropská patentová úmluva)

1974 Smlouva o právní ochraně vynálezů, průmyslových vzorů, užitných vzorů a ochranných známek při uskutečňování hospodářské a vědeckotechnické spolupráce

1975 Dohoda mezi Československem a Sovětským svazem o vzájemné ochraně autorských práv k dílům literárním, vědeckým a uměleckým

1976 Dohoda o vzájemném uznávání autorských osvědčení a jiných ochranných dokumentů na vynálezy

188

⇦

1990 Dohoda o obchodních vztazích mezi vládou Československa a vládou USA

1992 Dohoda o volném obchodu mezi státy ESVO a Československem

1992 Dohoda o Evropském hospodářském prostoru a Protokol 28 o duševním vlastnictví

1993 Severoamerická dohoda o volném obchodu (NAFTA)

1994 Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS)

1996 Smlouva WIPO o právu autorském

Smlouva WIPO o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech

2003 Dohoda o volném obchodu mezi USA a Singapurem (USSFTA)

2007 Dohoda mezi Českem a USA o vědeckotechnické spolupráci

189

⇦

2011 Dohoda mezi EU a Gruzií o ochraně zeměpisných označení zemědělských produktů a potravin

2011 [Obchodní dohoda proti padělatelství (ACTA)]

190

⇦

WORLD TRADE ORGANIZATION

UNITED STATES – SECTION 110(5) OF THE US COPYRIGHT ACT

Report of the Panel

191

⇦

192

⇦

dvoustrannost (např. EU a Korea)
s **důsledkem** i pro **ostatní** členy WTO
(TRIPS plus)
(zacházení se všemi dle nejvyšší výhody jednomu)
např. *Dohoda o volném obchodu mezi EU a jejími členy a Koreou,* prozatímně uplatňovaná do uzavření

⇧

mnohostrannost (TRIPS)

⇧

dvoustrannost

193

⇦

MEZINÁRODNÍ SPOLKY

1878 Association littéraire et artistique (ALAI) v Paříži

1897 Association internationale pour la Protection de la Propriété Industrielle (AIPPI) v Curychu

1906 Fédération internationale des Conseils en Propriété industrielle (FICPI) v Basileji

1981 Association for the Advancement of Teaching and Research in Intellectual Property (ATRIP) v Ženevě

194

MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE

- **Celosvětové**

1. **Světová organizace duševního vlastnictví** (WIPO/OMPI) v Ženevě
2. **Organizace Spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu** (UNESCO) v Paříži
3. **Světová obchodní organizace** (WTO) v Ženevě

195

⇦

4. **Unie na ochranu průmyslového vlastnictví** v Ženevě
5. **Unie pro ochranu práv autorů k jejich literárním a uměleckým dílům** v Ženevě
6. **Unie pro ochranu nových odrůd rostlin** v Ženevě
7. **Mezinárodní unie pro patentovou spolupráci** v Ženevě

196

⇦

- **Oblastní**

1. **Africká oblastní organizace průmyslového vlastnictví** (ARIPO) v Harare
2. **Africká organizace duševního vlastnictví** (OAPI) v Yaoundé
3. **Evropská patentová organizace** (EPO) v Mnichově
4. **Eurasijská patentová organizace** (EAPO) v Moskvě

197

⇦

198

199

⇦

5. **Hospodářská unie Beneluxu** v Bruselu
6. **Evropské společenství pro atomovou energie (EURATOM)** v Bruselu
7. **Evropská unie** v Bruselu
8. **Rada Evropy** ve Štrasburku
9. **Andské společenství národů** v Limě
10. **Rada spolupráce arabských států Zálivu** v Rijádu

200

ZÁSADY MEZINÁRODNĚPRÁVNÍ

- **Mezinárodní ochrana duševního vlastnictví**

1. **zásada univerzality** (otevřenosti) **mezinárodních smluv**
2. **zásada minimální ochrany právem mezinárodním**
   viz možnost širší ochrany právem vnitrostátním
3. **zásada slučitelnosti dohod**, viz soulad zvláštních dohod se všeobecnými a zvláštních navzájem
4. **zásada asimilace** cizinců tuzemcům
5. **zásada státní nezávislosti ochrany práv**
   viz nezávislé ochrany v každém státu, např. zvláštní právo k databázím v členských státech EU

201

EU

203

Unitary Community Intellectual Property Law

- **Subjektivní soukromá práva k**:
1. ochranným známkám Společenství (CTM)
2. (průmyslovým) vzorům Společenství
3. odrůdám Společenství
- **Veřejné statky v obecném užívání**:
1. chráněná označení původu (PDO)
2. chráněná zeměpisná označení (PGI)
3. zaručené tradiční speciality (TSG)
4. tradiční výrazy výrobků z révy vinné ⇧
   např. burčák, Sturm, jakostní víno aj.
- [**Soukromoprávní režim** doménových jmen v doméně „.eu“]

205

206

⇦

207

⇦

208

209

PŘÍPAD:
Označení původu vína Tokaj

210

211

212

8. ČÁST

PRÁVNÍ NORMY UPRAVUJÍCÍ DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

213

PRÁVNÍ SOUSTAVA PRÁVNÍCH NOREM DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

1. **Právní principy**
   (Prinzipienmodelle)

= příkazy k optimalizaci, používané v co nejvyšší míře vzhledem k možnosti:

i. **skutkové** (děj)

ii. **právní**:

a. poměřované kolidující jiné principy

b. právní pravidla

2. **Právní pravidla**
   (Regelmodelle)

= definitivní:

a. **příkazy**
   např. splnit dluh

b. **zákazy**, *např. zákaz znehodnocujícího užití uměleckého díla*

c. **dovolení**
   viz zákonné licence

d. [zmocnění či zřízení]

214

⇦

- Použití **poměřením** principů (hodnot)
  (např. poměřením dobré víry a právního bezpečí)

➢ **metoda poměrnosti** (proporcionality)

➢ přibližování se ideji spravedlnosti

Dworkin, 1984, Alexy, 1985

- Použití **podřazením** skutku pod právní pravidlo
  (např. pod zákaz)

➢ **metoda podřazení** (subsumpce)

Sieckman, 1990

215

ZDROJE PRÁVA DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

- **Prameny psané**

1. mezinárodní smlouvy
2. zákony a jiné předpisy

i. ústavní

ii. podústavní

a. zákonné

b. podzákonné

- **Prameny nepsané**
  při svrchovanosti zákona

1. obyčeje
2. zásady spravedlnosti
   viz rozhodčí řízení

216

PRÁVNÍ NORMY UPRAVUJÍCÍ DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

- **Soukromoprávní** normy zásadně **dispozitivní**
- **Soukromoprávní** normy výjimečně **donucující** (kogentní), kde to je **nutné** (**rozumné** a **spravedlivé**) z důvodu:

1. **dobrých mravů**
2. **veřejného pořádku**, *např. v průmyslovém vlastnictví u věcného stavu, viz veřejné rejstříky*
3. **právního postavení osob** vč. ochrany osobnosti

§ 1/2 o. z.

217

⇦

- **Veřejnoprávní normy donucující**

1. **veřejná správa průmyslového vlastnictví**
2. veřejná správy kultury
3. veřejnoprávní postih státní nebo profesně samosprávní

➢ soudně trestní
➢ správně trestní
➢ disciplinární, *viz patentoví zástupci*

218

ÚČEL A OBSAH PRÁVNÍ NORMY

- Legislativně politický **účel** právní normy
- **Obsah** právní normy (příkaz, zákaz nebo dovolení)

Pravidlo zachování účelu práva:

Je-li **porušen obsah** právní normy,
přičemž **účel** z ní vyplývající je **zachován**,
je **rozhodné zachování účelu** za **předpokladu**,
že porušení obsahu **nezpůsobuje** újmu
nebo **neohrožuje** veřejný pořádek.

219

9. ČÁST

PRÁVNÍ SMYŠLENKY A OTEVŘENÉ POJMY V PRÁVU DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

221

PRÁVNĚ GLOBALIZOVANÉ PRÁVNÍ SMYŠLENKY

- **Účelem objektivizace použití pojmů**

✕ svévole

- **Obsahem**:

1. právní doktríny
2. judikatury
3. zákonodárství

222

DRUHY PRÁVNÍCH FIKCÍ

1. **rozumný zákonodárce**
2. **průměrný člověk** (rozum průměrného člověka)
   viz občanské právo ✕ vyvratitelná domněnka
3. **rozumný chovatel**
   viz občanské právo
4. **průměrný spotřebitel** ⇨
   viz právo známkové či proti nekalé soutěži
5. **informovaný uživatel** (poučený používatel)
   viz právo průmyslových vzorů
6. **odborník**
   viz právo patentové

223

PRŮMĚRNÝ SPOTŘEBITEL ⇨

- **Smyšlenka** (fikce) **průměrného** (běžného) **spotřebitele** *(the average consumer),* který přichází do styku s určitými výrobky či službami a který je přiměřeně informovaný *(reasonably well-informed)* a rozumně pozorný a obezřetný *(reasonably observant and circumspect)*
- **Stupně zkušenosti spotřebitele** vzhledem k druhu výrobků nebo služeb:

1. spotřebitel bez **profesionální znalosti**
2. spotřebitel s **profesionální znalostí**

224

⇦ POJMOVÉ ZNAKY

1. **přiměřeně** (rozumně) **informovaný**
2. **přiměřeně** (rozumně) **pozorný**
3. **přiměřeně** (rozumně) **obezřetný** i vzhledem k druhu zboží, *např. finanční služby*
4. **bez možnosti přímého srovnání** *kupř. známek* a výrobků či služeb **vedle sebe**, tj. při vnímání jedné **po** druhé s časovým **odstupem**
5. **vjemově zaměřený na celek** bez zabývání se posuzováním různých detailů (**paměťový obraz** celku)
6. **dojem okamžitý** bez rozboru (bez vynaložení zvláštní pozornosti)

225

⇦

✕

226

⇦

☛ **bez** znaleckého posudku nebo výzkumu veřejného mínění

SD ES C-210/96 z 16. 7. 98:
Gut Springenheide GmbH and Rudolf Tusky
v.
Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt
– Amt für Lebensmittel Übewachung

227

⇦

- **Objektivně právní měřítko**
  srv. též fikci průměrného, rozumně uvažujícího čtenáře, diváka nebo posluchače v právu osobnostním, mediálním nebo soutěžním, *např. u nadsázky, satiry či reklamního přehánění*

228

⇦ VADY PRÁVNÍHO POSOUZENÍ

1. zjištění **úmyslu** nebo **znalosti konkrétní** osoby spotřebitele
2. zjištění **vnímání konkrétní** osoby spotřebitele
3. odvolání se na vlastní **subjektivní charakteristiky** osoby soudce,

   např. na své vlastní znalosti, vzdělání, spotřebitelské návyky, osobní vkus, osobní oblibu a upřednostňování

229

JUDIKATURA 1

Kritériem pro zjištění zaměnitelnosti ochranné známky je hledisko průměrného spotřebitele,

resp. způsobilost upoutat jeho pozornost.

Jakl 219.

230

JUDIKATURA 2

Průměrným spotřebitelem v prostředí Internetu je věci znalý

návštěvník webových stránek. Již „průměrný“ uživatel internetu

(a tedy i potencionální návštěvník stránek účastníků řízení)

si je vědom důležitosti každého písmene, číslice a znaménka

v označení jakékoli adresy v internetové síti, a tedy i nezbytnosti

naprosto přesného užití určitého doménového jména k otevření jím

výhradně žádaných webových stránek (pokud

231

INFORMOVANÝ UŽIVATEL

- **Právo průmyslových vzorů**

✓ poučený používatel

„Osoba zběhlá ve znalosti vzhledu do té doby zpřístupněných výrobků stejného druhu.“

Metod. pokyny pro řízení před ÚPV. 2006,[2] část E, s. 14.

232

OTEVŘENÉ PRÁVNÍ POJMY

- **Sjednocování soukromého práva používáním otevřených právních pojmů**

✓ *open concepts, open textures, např. dobrá víra*

✓ generální klausule

✓ překonávání odlišností soukromoprávních soustav skrze **společné právní svorníky** *např. v EU*

- **Doktrinární význam světové srovnávací právní vědy** (právní komparatistiky)

233

⇦

1. **zákonodárství nemá definovat** neurčité právní pojmy, ale ponechat jejich vymezení až při jejich **použití** na budoucí případy
2. **judikatura nemá definovat** tyto pojmy, nýbrž je používat na konkrétní v minulosti nastalý případ
2. **právní doktrína má definovat** tyto pojmy vymezením jejich účelu a obsahu

234

1. DOBRÁ VÍRA *bona fides*

- **Objektivní právní princip poctivosti** (dobra) a **důvěry** (víry)
  - ✓ ctnost (hodnota) slušnosti a spolehlivosti
  - ➢ rozumnost
  - ➢ oprávněná očekávatelnost druhým (oprávněný zájem)
  - ➢ přiměřenost
  - ➢ spravedlivost
- **Subjektivní duševní stav** objektivně zdůvodnitelného upřímného a pevného **přesvědčení**, že mi patří právo nebo že jednám po právu
  - ✓ právní skutečnost
  - ➢ právní omyl
  - ➢ stav omluvitelného omylu
  - ➢ **ne**zaviněná nevědomost

235

⇦

- *Treu und Glauben good faith and fair dealing fair use (USA)*
  - ➢ poctivé (obchodní) zvyklosti (a. z., z. ochr. zn.)
  - ➢ [zásady poctivého obchodního styku (obch. z., 1991)]
  - ➢ [zásady socialistického soužití, o. z. 1964]
  - ➢ bezdůvodné obohacení z nepoctivých zdrojů
- *guter Glauben*
  - ➢ dobrověrná držba cizí věci
  - ➢ dobrověrná známková či doménová přihláška cizí nebo veřejné značky

236

⇦ NĚMECKO

- *Treu und Glauben*
  = **objektivní právní princip dobré víry**:
  1. čestnost (poctivost), otevřenost
  2. věrnost, *např. zástupce*
  3. předvídatelnost druhým
  4. zřetel na zájem druhého (pozornost, zohlednění, očekávání)
  5. spoleh na druhou stranu *(reasonable reliance)*
- *guter Glauben*
  = **subjektivní dobrá víra** (právní stav)

  např. víra držitele cizí věci v to, že mu patří

237

SUBJEKTIVNÍ STAV DOBRÉ VÍRY

právní stav vlastního upřímného a pevného **přesvědčení** o svém subjektivním právu, *kupř. že mi určité označení či licence patří,* nebo o svém jednání po právu, pramenícího z objektivně ospravedlnitelných důvodů, kdy nevím či neměl jsem (nebyl jsem povinen) vědět o opaku a nemohl jsem o tom ani vědět, s nímž právní řád spojuje právní následky

- ☛ *nedostatek absolutní (legální) či relativní (namítací) zápisnou překážkou známkovou*

238

⇦

- Filozoficky **o víře**
  = osobní vnitřní přesvědčení o něčem (osobnostní „vrytí“)

  ✕ pouze slepá víra

239

⇦ VÝMĚR

„Dobrá víra je duševní postoj charakterizovaný poctivostí a absencí vědomí, že zjevný stav není stavem pravdivým.“

Návrh společného referenčního rámce Evropského zákoníku soukromého práva, DCFR, (znění k 1. 1. 2009)

240

JUDIKATURA: ochranná známka MARSTALL

„V případech zmiňovaných zákonem o ochranných známkách je nutno vycházet z psychologického konceptu dobré víry, tj. z nevědomosti přihlašovatele o určitých okolnostech. Tento závěr lze dovodit i z toho, že zákon o ochranných známkách ochranu dobré víry v mravním smyslu obsahuje v jiných ustanoveních zápisné nezpůsobilosti.“

× jiná zápisná překážka rozporu s dobrými mravy

241

⇦

„Dobrá víra jako vnitřní psychický stav (přesvědčení) není předmětem dokazování a usuzuje se na ni pouze z vnějších okolností.“

Rozs. NSS v Brně z 30. 4. 2008, čj.: 1 As 3/2008-195

242

⇦ DŮKAZ OKOLNOSTÍ SUBJEKTIVNÍ DOBRÉ VÍRY

- **Okolnosti dobrověrnosti**:

1. zákonem **ne**zakázané chování dobrověrného
2. dokázání tvrzeného **vnitřního** stavu dobré víry **objektivizací vnějších okolností**, za nichž lze usuzovat o dobrověrnosti ⇨

(ve známkovém právu stačí „zjevnost“ nepodání přihlášky ochranné známky v dobré víře)

243

⇦ OBJEKTIVNÍ HLEDISKA SUBJEKTIVNÍ DOBRÉ VÍRY

1. **právní fikce rozumného člověka**
   srv. fikci průměrného spotřebitele, fikci informovaného uživatele či fikci odborníka
2. **náležitá opatrnost** (dbalost, péče, starostlivost)
   např. nahlédnutí do veřejného rejstříku
   - ☛ věděl nebo vědět měl a mohl, kdo je, či není vlastníkem

244

⇦

- Zvláštní ukazatele **objektivních okolností** spekulativní nebo zneužívající registrace (databázového zařazení) či užívání doménového jména .eu ve **zlé víře**

Nř. 874/04

245

⇦ ®

- **Známková přihláška v subjektivní dobré víře**:

i. přihlašovatel **ne**věděl, že **ne**má právo přihlásit si určité označení zboží jen pro sebe (zmonopolizovat si je pro obchodní styk na určitém území) nebo **ne**měl (**ne**byl povinen) vědět, že toto právo **ne**má a

ii. zároveň to objektivně ani **ne**mohl vědět (**ne**zaviněná **ne**vědomost)

- **Známková přihláška v subjektivní zlé víře**:

i. přihlašovatel věděl, že **ne**má právo k zápisu určitého označení pro sebe (má je jiný či jde o veřejný statek), nebo by to byl věděl, kdyby byl objektivně náležitě opatrný [kdyby se **ne**dopustil (hrubé) **ne**dbalosti]

246

⇦ ®

- **Relativní námitka subjektivní zlé víry přihlašovatele** ochranné známky v době podání:
  - ➢ namítatel dotčen na svých **právech**
    např. proti nekalé soutěži, kupř. zabraňováním označení svého zboží nebo parazitováním na pověsti své osoby či zboží, cizí známkovou přihláškou mala fide
- **Důvod nezapsání přihlášeného označení**
- **Důvod úředního prohlášení již zapsané známky za ne**platnou (i *ex offo)*

247

⇦

- **Dobrá víra**
  bona fides, good faith
- **Zlá víra**
  mala fides, bad faith
  srv. např. právní úprava doménových jmen .eu
  - ✓ **spekulativní** obsazení doménového jména nikoli k vlastnímu používání, ale k zabránění jinému až k vydírání jiného

248

DOBRÁ VÍRA *v.* ZLÁ VÍRA

- Nezaviněná nevědomost
- Zaviněná nedbalost
- Zlý úmysl

249

⇦ DŮVODNÉ OČEKÁVÁNÍ

- Subjektivní **duševní stav důvěry** v něco, co má být, nabytý chováním jiného

např. očekávání chování podle druhou stranou navozené vlastnosti, schopnosti či způsobilosti této strany, srv. chování nabyvatele patentové licence, resp. zájemce o ni, anebo očekávání určité vlastnosti zboží, navozené reklamou

250

2. DOBRÉ MRAVY

- *Boni mores*

  způsoby chování bez újmy jinému člověku, zvířeti nebo přírodě, obecně uznávané rozhodnou částí slušné společnosti, s nimiž právní řád spojuje právní následky

  např. negativně zápisná překážka známková, překážka platnosti licenční smlouvy nebo výkonu licenčního práva

251

⇦

- **Značka proti dobrým mravům:**
  např. pomlouvačná nebo hanobící jinou osobu nebo její zboží či zlehčující poměry jiného aj.

  srv. veřejnou morálku ⇨

252

3. VEŘEJNÁ MORÁLKA

- *Public morality* ⇦ obecný zájem

  obsah veřejného mínění o tom, co je veřejně pohoršlivé z hlediska obyčejného lidského cítění

  např. nepoctivé, nevkusné (nechutné), korupční, navozující násilí nebo národní, rasovou či politickou nesnášenlivost aj.,

  s nímž právní řád spojuje právní následky

např. negativně zápisná překážka užitně vzorová

srv. veřejnou morálku vědeckou a etické kodexy

253

254

4. VEŘEJNÝ POŘÁDEK ⇨

- *Ordre public*

  stav věcí,
  vylučující či omezující nebezpečí veřejné poruchy
  (způsobilé ohrozit kohokoli),
  s nímž právní řád spojuje právní následky

např. negativně zápisná překážka známková či průmyslově vzorová
výhrada v soukromém právu mezinárodním
zákaz odchylných ujednání od o. z.

255

⇦ ZÁPISNÁ PŘEKÁŽKA ZNÁMKOVÁ

- **Označení v rozporu** s **veřejným pořádkem**:

  např. jméno nebo obraz člověka zasloužilého o národ či o stát, žijícího či historického, (MASARYK, HUS, KAREL IV.),

  název či zkratka orgánu veřejné moci (NKÚ) nebo právnické osoby veřejného práva (ČTK, ČT, ČRo)

256

⇦ PŘÍPAD LADY DIANA

Označení obsahující jména osob, které se určitým

způsobem zasadily o dění v současném světě,

jsou vyloučena ze zápisu, neboť jejich použití v ochranné

známce by se příčilo veřejnému pořádku.

Rozh. ÚPV O-131254 z 9. 8. 01

257

⇦ PŘÍPAD MONA LISA ✕

Slovní označení shodné s názvem všeobecně známého obrazu neodporuje veřejnému pořádku ani dobrým mravům,

neboť není v rozporu se žádnými společenskými ani ústavními zásadami České republiky.

z. č. 174/88 Sb. *Jakl 416.*

258

Úřad průmyslového vlastnictví
Ověřené známky
POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
ÚTVAR ODHALOVÁNÍ KORUPCE
A FINANČNÍ KRIMINALITY OKFV
259

Úřad průmyslového vlastnictví
Ověřené známky
260

Úřad průmyslového vlastnictví
Ověřené známky
261

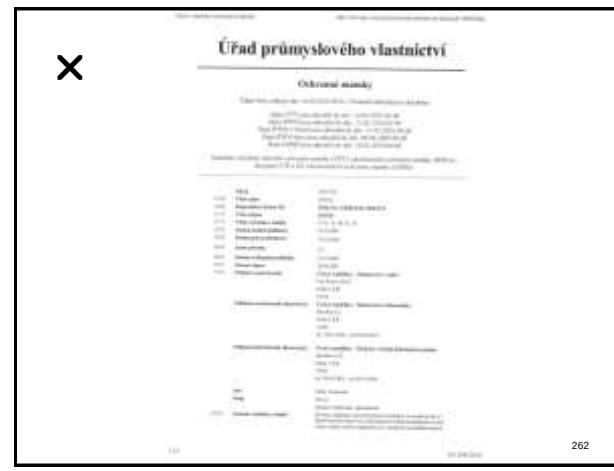
Úřad průmyslového vlastnictví
Ověřené známky
262

Úřad průmyslového vlastnictví
Ověřené známky
263

Ministerstvo dopravy
264

⇦ PŘÍPAD TRÁVA

265

✕

266

✕

267

✕

268

✕

269

270

271

272

273

⇦

PŘÍPAD PRAŽSKÉHO JEZULÁTKA

Obsahuje-li ochranná známka zobrazení světově známé sošky

s bohatou historií, která je součástí kulturního bohatství celého národa, není možné, aby privilegium k využívání tohoto označení

s vysokou symbolickou hodnotou bylo přiznáno kterémukoli

jedinci, potažmo aby jeho využívání mohlo být na komerční bázi,

a proto je užívání takového označení v rozporu se zájmy

společnosti.

274

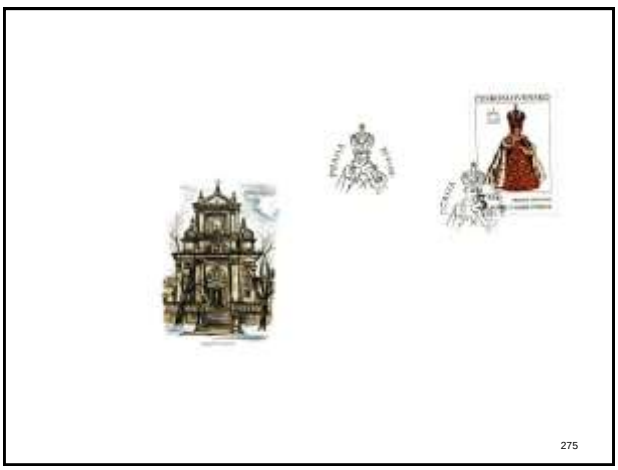

275

276

277

⇦ PODRUHÉ PŘÍPAD PRAŽSKÉHO JEZULÁTKA

Je-li přihlašovaná ochranná známka tvořena světově známou soškou s bohatou historií, která je součástí kulturního bohatství celého národa, není možné, aby privilegium k využívání tohoto označení s vysokou symbolickou hodnotou bylo přiznáno kterémukoli jedinci.

278

✕

279

⇦ POTŘETÍ PŘÍPAD PRAŽSKÉHO JEZULÁTKA

Pouhá skutečnost, že se průmyslový vzor podobá věci

či odkazuje na věc, která je významnou kulturní

památkou, nepředstavuje rozpor se zásadami veřejného

pořádku nebo dobrými mravy z hlediska zákona

č. 207/2000 Sb. (o průmyslových vzorech).

☹

280

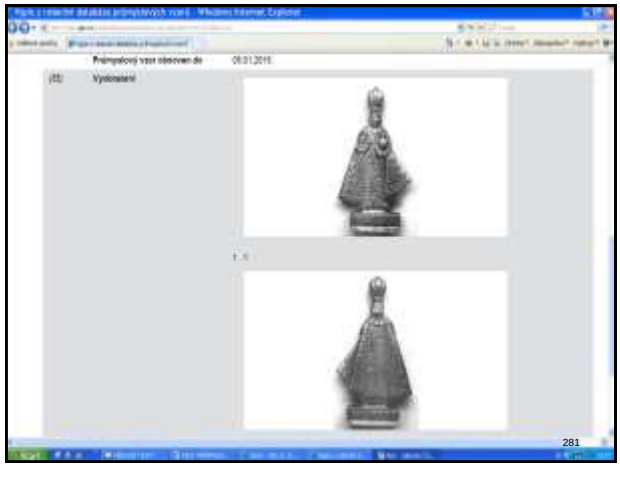

281

282

283

284

285

10. ČÁST

VEŘEJNÁ SPRÁVA

PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ

287

288

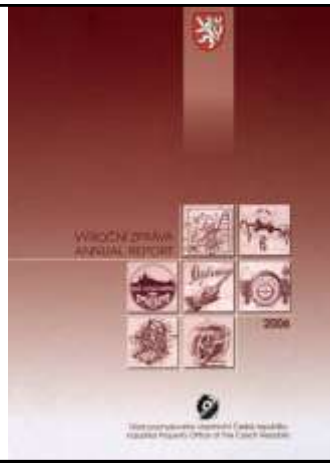

ZAPISOVATELNÁ PRÁVA

- **Práva formální** = **zapisovatelná**
  do **veřejnoprávních rejstříků** (výkon veřejné správy)

  = většina práv průmyslových

- **Práva neformální** = **nezapisovatelná**

  = práva podle autorského zákona, právo obchodního tajemství, zlepšovací právo, právo doménových jmen aj. nezapsaných označení

JUDIKATURA

… vznik ochranné známky zajisté reflektuje (také) soukromý zájem jejího budoucího majitele, například proto, že po svém vzniku se známka může stát předmětem právního obchodu a její existence má pro jejího vlastníka hospodářský smysl, nicméně samotné udělení práva průmyslového vlastnictví nijak neztratilo svůj původní charakter veřejnoprávního privilegia, které je udělováno výlučně veřejnou mocí a v zájmu veřejném.

Tím je zájem zákazníků či konzumentů zboží a služeb a jejich ochrany před napodobováním a falšováním známek nebo jejich zneužíváním.

⇦

R 40/10 (R 276/04) Sb. NSS

Usnesení zvláštního senátu podle zák. o rozhod. některých kompetenč. sporů z 6. 1. 04, čj. Konf 93/2003-5,

dále viz:

R 41/10 (R 395/04) Sb. NSS,

R 45/10 (R 677/05) Sb. NSS

VEŘEJNÁ SPRÁVA

1. **veřejná správa průmyslového vlastnictví**
   - správní **řízení** ve věcech průmyslových práv
   - veřejná správa **správních poplatků** ve věcech průmyslových práv
2. **veřejná správa kultury**
   - státní **koncese** na **soukromou** kolektivní **správu** práv autorských nebo práv souvisejících s právem autorským
   - státní **dohled** nad touto správou práv

VEŘEJNÁ SPRÁVA PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ

- **Mezinárodní**

1. **Mezinárodní úřad Světové organizace duševního vlastnictví** (WIPO/OMPI) v Ženevě

✓ mezinárodní zápisy ochranných **známek**
✓ mezinárodní přihlášky **vynálezů** k patentování
✓ mezinárodní rešerše a předběžné průzkumy mezinárodních přihlášek vynálezů

⇦

2. **Orgán Africké organizace duševního vlastnictví** v Yaoundé
3. **Úřad Africké oblastní organizace průmyslového vlastnictví** v Harare

✓ patenty, užitné vzory, ochranné známky, průmyslové vzory

4. **Evropský patentový úřad** v Mnichově

✓ evropské patenty
✓ evropští patentoví zástupci

5. **Euroasijský patentový úřad** v Moskvě

✓ euroasijské patenty

⇦

6. **Patentový úřad Rady spolupráce v Zálivu** v Rijádu
7. **Úřad Beneluxu pro ochranné známky** v Haagu

✓ ochranné známky pro Belgii, Nizozemí a Lucembursko

8. **Úřad Beneluxu pro vzory nebo modely** v Haagu

✓ průmyslové vzory pro Belgii, Nizozemí a Lucembursko

⇦

- **Evropsko unijní**

1. **Evropská komise** v Bruselu

✓ patentové a průmyslově vzorové **licence** *(Smlouva EURATOM)*
✓ chráněná **zeměpisná označení, označení původu** zemědělských výrobků a potravin, zaručené tradiční speciality; *nař.*
✓ dodatková ochranná **osvědčení pro léčivé přípravky** a přípravky na ochranu rostlin; *nař.*

⇦

2. **Úřad po harmonizaci vnitřního trhu (známky a vzory)** v Alicante

✓ ochranné **známky Společenství**; *nař.*
✓ (průmyslové) **vzory Společenství**; *nař.*

3. **Odrůdový úřad Společenství** v Angers

✓ **odrůdová** práva **Společenství**; *nař.*

⇦

- **Česká**

1. Úřad průmyslového vlastnictví v Praze
2. Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský v Brně
3. Ministerstvo zemědělství v Praze
4. Ministerstvo kultury v Praze
5. Státní zemědělská a potravinářská inspekce v Brně

VEŘEJNOPRÁVNÍ REJSTŘÍKY

úřední rejstříky **věcné**

- **Mezinárodní úřad duševního vlastnictví** v Ženevě

1. rejstřík mezinárodních ochranných známek

⇦

- **EU**: Evropská komise v Bruselu

1. rejstřík chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení
2. rejstřík zaručených tradičních specialit
3. seznam zeměpisných a geopolitických názvů vylučujících nebo omezujících doménová jména v doméně .eu

⇦

- **EU**: **Úřad pro harmonizaci vnitřního trhu (známky a vzory)**, (OHIM), v Alicante

1. rejstřík ochranných známek Společenství
2. rejstřík (průmyslových) vzorů Společenství

- **EU: Úřad pro odrůdy rostlin Společenství**, (CPVO), v Angers

1. rejstřík práv k odrůdám Společenství

⇦

- **Úřad průmyslového vlastnictví** v Praze

1. patentový rejstřík
2. rejstřík evropských patentů platných na území České republiky
3. rejstřík užitných vzorů
4. rejstřík průmyslových vzorů
5. rejstřík topografií polovodičových výrobků
6. rejstřík ochranných známek
7. rejstřík označení původu a zeměpisných označení

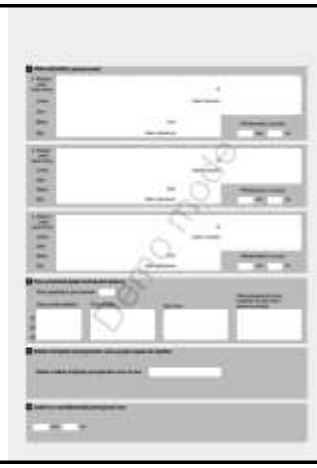

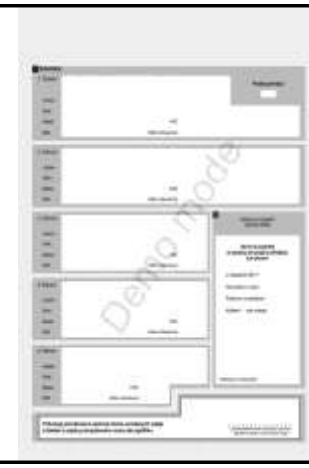

JUDIKATURA: Škoda zápisem

Tvrdí-li žalobce, že mu zápisem ochranné známky „AVÍZO
s myšákem“ do rejstříku vznikla škoda, jedná se o škodu
nezákonným rozhodnutím.
Z předcházejícího úředního postupu správního úřadu nelze
vytrhnout část s tím, že v ní došlo k nesprávnému úřednímu
postupu, když nakonec je tvrzeno, že škoda vznikla až zápisem.
Nárok na náhradu škody však nelze uplatnit, pokud

⇦

- **Ústř. kontr. a zkušeb. ústav zeměděl.** v Brně

1. rejstřík chráněných odrůd rostlin

- **Masarykova univerzita** v Brně

1. ukládací instituce se statutem mezinárodního ukládacího místa uložení mikroorganismů k účelu patentového řízení

⇦

úřední rejstříky **osobní**

- **Komora patentových zástupců České republiky**
1. rejstřík patentových zástupců
- **Ministerstvo kultury**
1. seznam zprostředkovatelů (mediátorů) podle a. z.
- **Ministerstvo spravedlnosti**
1. ústřední seznam znalců
- **Krajské soudy**
1. seznam znalců ve své působnosti

SOUKROMOPRÁVNÍ REJSTŘÍKY

soukromé databáze **věcné**

- **Kolektivní správci majetkových práv**
1. rejstřík autorských děl
2. rejstřík uměleckých výkonů
3. rejstřík zvukových záznamů

s vyvratitelnou legální **domněnkou autorství, původcovství nebo výrobcovství** zapsané osoby
§ 6, 74 a 78 a. z.

- **CZ.NIC, z. s. p. o.** = přirozený monopolista
1. centrální registr doménových jmen v doméně .cz v síti elektronických komunikací

⇦

soukromé databáze **osobní**

- **Umělecké agentury, filmoví producenti** apod.
- ➢ např. herecké rejstříky apod.

z. č. 101/00 Sb., o ochr. osob. údajů

ÚŘEDNÍ SBÍRKY

- **WIPO**: *Úřední věstník*
  - ✓ mezinárodní ochranné známky
  - ✓ mezinárodní přihlášky patentů
- **ARIPO**: *Úřední věstník*
  - ✓ patenty, užitné vzory, ochranné známky, průmyslové vzory
- **OAPI:** *úřední publikace*
- **EPÚ**: *Úřední věstník*
  - ✓ evropské patenty
- **EAPO**: *Úřední věstník*
  - ✓ euroasijské patenty

⇦

- **EU** - **EK**: *Úřední věstník ES*
  - ✓ zeměpisná označení a označení původu zemědělských výrobků a potravin
- **EU** - **OHIM**: *Úřední věstník, Bulletin ochranných známek Společenství, Bulletin vzorů Společenství*
  - ✓ ochranné známky Společenství
  - ✓ (průmyslové) vzory Společenství
- **EU** - **CPVO**: *Úřední věstník*
  - ✓ práva k odrůdám Společenství

⇦

- **Věstník Úřadu průmyslového vlastnictví**
  - ✓ *např.* přihlášky vynálezů k patentování, zapsané ochranné známky, rozhodnutí zásadní povahy
- **Věstník Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského**
  - ✓ práva k novým odrůdám rostlin

VĚSTNÍK
ÚŘAD PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ
část A
vynálezy
užitné vzory
topografie
průmyslové vzory
dodatková ochranná osvědčení
1

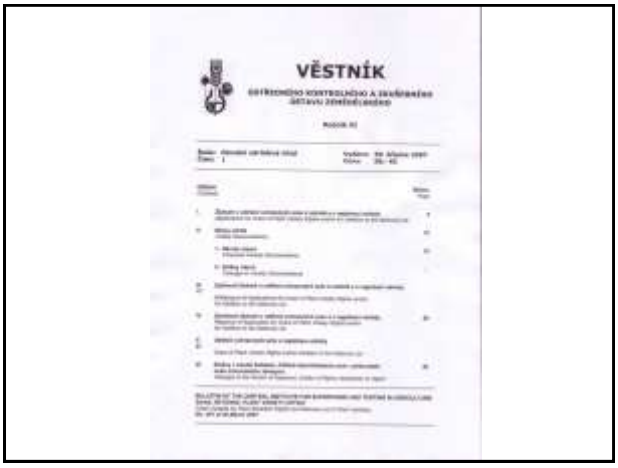
VĚSTNÍK

The Cooperation Council
for the Arab States of the Gulf
The Secretariat General
GCC Patent Office
Patent Gazette